

(114.)

(1.) (št. 707.)

Izpisek

iz zapisnika posebne seje krajske kup-
čijske in obertnijske zbornice 16 oktobra
1855.

Predsednika: gospod L. K. Lukman, pred-
sednik zbornice, in gospod Anton Lašan; c. k.
poglavarstveni koncipist, kakor c. k. komisar. Pri-
čijoči gospodje odborniki: Eržen, G. Heiman,
Holcer, Hudovernigg, Janeš, Karinger,
Malitsch, Mühleisen in Schwentner, — ka-
kor zaupni možje s pravico glasovanja pa gospodje:
Cantoni, Jož. Debevc, Jož. Hauffen, Jakob
Majer, Jož. Pleiweis in Franc Rudež.

Predsednik zbornice je razodel prošnjo, ki jo
je večina ljubljanskih kupcev in obertnikov zbornici
predložila, iz ktere se očitno vidi, kako da je na-
prava eskomptne podružnice od dné do dné v Lju-
bljani potrebniši. Potem je omenil in pričijoče od-
bornike poprašal: ali bi ne bilo prav, ako bi se
odborniki v posebni seji posvetovali in sklenili, da
bi se deputacija na Dunaj s prošnjo za napra-
vo gori omenjene eskomptne podružnice odpravila.
Ta nasvèt za deputacijo na Dunaj je bil eno-
glasno poterjen, in za njo dotični stroški odločeni.
Potlej pa, ko je predsednik vse v dosego eskomptne
podružnice koristne namene omenil, je prebral raz-
glas vis. c. k. deželnega poglavarstva od 5. okto-
bra t. l., ki je naslednega zapopadka:

„Kupčijski in obertnijski zbornici se dá na znanje,
da je deželno poglavarstvo nje prošnjo, ki jo je
20. dan aprila t. l. pod števil. 191 njemu izročila,
visocemu c. k. ministerstvu kupčijstva in národnemu
banknemu vodstvu zastran naprave eskomptne po-
družnice v Ljubljani, poslala in prosila, da bi se
ta mnogo zaželjena in za kupčijstvo in obertništvo
tako koristna naprava berž ko berž na Krajskem
dovoliti in vpeljati blagovolila.“

Predsednik je omenil, da bi se zastran tega
nalašč deputacija na Dunaj odpravila, in je nasve-
toval, da naj se stroški za omenjeno deputacijo iz
kupčijske denarnice plačajo. Vse, kar je predse-
dnik zavoljo omenjene deputacije na Dunaj nasve-
toval, in od kod naj se vzamejo stroški, ki jih bo-
do odbrani poslanci potrebovali, je bilo enoglasno
poterjeno. Odbornikov, ki naj bi šli s to deputa-
cijo, je bilo po nasvetu gosp. Gustav Heiman-a
5, in sicer 3 kupci 2 pa obertnika. Spervega
so bili izvoljeni: Gospod L. K. Lukman, J. N.
Mühleisen, G. Heiman, V. Češko in J.
Baumgartner. Ker je pa gosp. L. K. Lukman
naznanil, da se sedaj zavoljo silnih opravil iz Lju-
bljane nemore odpraviti, je za njegovega name-
stnika bil Jak. Mayer izvoljen. Ravno tako se je
tudi gosp. Češko zavolj bolezní deputacije odpove-
dal; namesto njega se je deputacii pa Fid.
Terpinz pridružil.

Zborniški pisarnici je bilo napovedano, da naj
naznani deputacijo, ki se bo do njih ekselencije,

ministra kupčijstva, gospoda viteza Toggenbur-
ga na Dunaj odpravila, in da naj zastran tega po-
verjeno pismo za omenjeno deputacijo izdela. Vse
drugo so zborniški odborniki v posebnem pogovoru
vredili in odločili, da naj se deputacija 22. dan
oktobra na Dunaj podá.

Kupčijska in obertnijska zbornica za krajsko de-
želo v Ljubljani 18. oktobra 1855.

L. K. Lukman,
predsednik.

Dr. Klun,
tajnik.

(115.)

(1.)

Izpisek

iz zapisnika posebne seje krajske kup-
čijske in obertniške zbornice, ki je bila
30. dan oktobra 1855.

Predsednika: gospod L. K. Lukman, pred-
sednik zbornice, in gospod A. Lašan c. k. pogla-
varstveni koncipist, kakor c. k. ministerialni komisar.
Pričijoči gospodje odborniki: Baumgartner, Bla-
znik, Eržen, G. Heiman, Hudovernig,
Karinger, Malitsch, Mally, J. Mayer,
Mühleisen, Samasa, Schwentner in Trin-
ker.

Ko je bila deputacija, ki se je bila na Dunaj
podala prosit, da bi se eskomptna podružnica v pri-
pomoč kupčijstvu in obertništvu v Ljubljani napra-
vila, nazaj prišla, povabi predsednik zbornice de-
putacijo s kupčijskimi odborniki vred k posebni seji,
naj bi povedala kaj je na Dunaji opravila.

Gospod Gustav Heiman je razodel v imenu
deputacije, kako je bila deputacija na Dunaji spre-
jeta, kaj je opravila in kaj se ji je obljubilo. Po-
tem ko se je deputacija njih ekselencii, našemu
deželnemu poglavarju, gospodu grofu Chorinsky-mu,
ki je ravno takrat tudi na Dunaji bil, spodobno
poklonila, in ko ji je on obljubil, da si bo priza-
deval, kar mu bo le moč, in njih prošnjo povsod
čversto podpiral, da bi uslišanje zadobila: so se
poslanci k drugim gospodom obernili z ravno to
prošnjo. Povsod so bili s posebno prijaznostjo spre-
jeti, povsod jim je bilo obljubljeno, da se bo v
Ljubljani eskomptna podružnica napravila. Depu-
tacija si je pa tudi na vso moč prizadevala kup-
čijske in obertniške zadeve na Krajskem od vsih
strani s krepko besedo zagovarjati, da bi beržej
uslišanje svoje prošnje dosegla. Poklonila je na
dotičnih mestih sledeče pismo: „Ker se prederznemo
Njih ekselencii prošnjo krajske kupčijske in obert-
niške zbornice izreči, imamo ob enem tudi nalogo
z besedo za osnovo bankne podružnice v Ljubljani
poprositi. Posebno prošnje pismo ravno tega obsežka
je deželno poglavarstvo že pred nekim časom pred-
ložilo. Kupčija in obertnija se niste od takrat kar-
nič zboljšale, ampak ste od dné do dné še vedno sla-
beje; uzrok tega je pa očividno le pomanjkanje
gotovega dnarja, kterege se morebiti za povzdigo

kupčije in obertnije nikjer tako vživo ne pogreša kakor na Krajskem. Krajsko, po svoji legi za kupčijo in obertnijo odločeno, nima ne enega zavoda, iz katerega bi se deželi ob potrebi pomagati zamoglo; ker tudi tukajšna hranilnica nima dovelj gotovega zaklada, da bi zamogla posestnikom proti gotovi zastavi z gotovim dnarjem postreči, tem menj pa kupcom na višjo stopnjo pomagati. Gotovega dnarja tukaj neizrečeno pogrešamo, tako sicer, da menice na prve dunajske firme po 12% eskomptirane se prav težko za omenjeni činž oddati zamorejo. Overe v kupčiji in obertnji so tedaj zastran pomanjkanja dnarja preočitne; kako velikiga dobička bi mogel kupec imeti, ako bi hotel tako visoke eskompte prenašati, h katerim se na Dunaji še po $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ % provizije prišteva. Če so že na Dunaji pri kupčiji take dnarstvene zadrege, temveč se po družih krajih in mestih še slabije nahajajo, ker se po takem ravnanju ne pride samo ob gotov kapital, ampak kupec pride hoté ali ne hoté pri takem kupčijstvu tudi ob svoje dobro ime. Iz tega, akoravno je bilo leta 1853 na Krajskem menj fabrik in rokodelnic, kakor leta 1854 in so vender le skazale, da imajo 3,404,840 fl. kapitala, se vidi, da so imele pri večjem številu obertnij v letu 1854 kapitala le 2,695,000 fl. torej menj za 709,840 fl. Ravna taka prikazen se je kupčiji kazala, ktera je imela v letu 1853 en kapital od . . . 738,960 fl. v letu 1854 pa le 669,700 fl. po tem takem menj od poprejšnega leta za 69,260 fl.

Skupšine kupčijstva od leta 1853 je bilo kakor se iz uradnih razkazov (tabel) povzame . . . 6,384,580 fl. v letu 1854 pa le 6,039,300 fl. torej zopet menj za 365,280 fl. kar tako majhna dežela, kakor je krajnska gotovo močno občuti, posebno ker se nje kapital vedno zmanjšuje, akoravno se obertništvo od leta do leta množi, kar se iz omenjenih razkazov previdi, po katerih se je leta 1853 pridobnine plačalo 60,057 fl. leta 1854 pa 64,334 fl. Dalje so tisti udje, ki imajo pravico voliti v letu 1853 pridobnine plačali . 22,000 fl. leta 1854 pa že 24,000 fl.

Če bi se pa še k temu posrednji dauki, col itd. rajtali, bi se važnost kupčije na Krajskem še bolj natanko pokazala.

Če bi se kupčijsko gibanje vedno višje gredé z dnarnimi močmi podpiralo, bi bil dobiček na vse platí kupčije za obertnike in deržavo prav velik, in bi se gotovo temveč množil, kolikor več bi bila barantija z raznim blagom.

Da gotovega dnarja tako zlo pomanjkuje, pride od tod, ker se kupčiji premalo zaupa, preveč kapitalov za deržavne papire izdá, in sedaj preveč mertvega dnarja na kupih leži.

Naprava eskomptne podružnice pa pomaga kupčiji na noge in zmanjšuje zaklade národne banke. Gotova resnica je tudi, da naj terdniši kupec ni v poslednem času pri dunajskih dnarničarjih imel pravega zaupanja, ker so raji svoje kapitale na druge špekulacije, ki jim več dobička donášajo, dajali, kakor da bi jih na prejemni up obračevali.

Vse to bi utegnilo do dobrega potrebo spricati, da bi se podružna banka v Ljubljani kmali

napravila, temveč ker so že v Gradcu, Celjovcu, in Tropavi in v družih majhnih mestih podružne banke osnovane, ktere, kar kupčijo in obertnijo zadene, se z Ljubljano nikakor meriti ne zamorejo.“ —

Predlog, ki ga je potem gosp. G. Heiman nasvetoval, da bi se njih ekselencii gospodu ministru dnarstva baronu Bruku, gospodu ministru kupčijstva vitezu Toggenburgu in gospodu banknemu poglavarju Dr. Pipicu, posebno zahvalno pismo za obljubo naprave eskomptne podružnice na Krajskem s prošnjo poslalo, da bi se berž ko berž napravila, je bil enoglasno poterjen; ravno tako je tudi nasvetoval, da bi se deputacija k gospodu c. k. deželnemu poglavarju, kadar iz Dunaja pride, podala in se mu zahvalila, da jo je na Dunaji tako serčno zagovarjal in podpiral za napravo omenjene podružnice. Za sostavo gori omenjenega zahvalnega pisma se ima komisija sestaviti iz deputacijnih odbornikov z zborniškim tajnikom, kateri ima tudi nalogo zahvalno pismo potem izdelati.

Predsednik zbornice se je deputaciji za marljivo in vspešno obnašanje zavoljo naprave eskomptne podružnice v imenu zbornice serčno zahvalil in potem sejo končal.

Kupčijska in obertniška zbornica na Krajskem v Ljubljani 2. novembra 1855.

L. K. Lukman,
predsednik.

Dr. Klun,
tajnik.

(117.)

(1.)

Naznanilo in povabilo.

Od več strani me nagovarjajo, da naj svoje latinske čveterospeve, to je; himne za sv. rešnje telo in nekoliko družih cerkvenih čveterospevov na svetlo dam. Ali ker je njih število precej obilno, in bi zraven partiture še vsaki glas posebej zavoljo pripravnosti dal natisniti, bi zavoljo obširnosti vse skupaj precej utegnilo veljati, kar bi mi ne pripustilo množniga natisa napraviti, zatoraj naj se slednji, kdor misli te himne prejeti, oglasi, de se bo vedilo: ali jih bom mogel dati natisniti, ali ne, in ako jih dam, de bom številu prejemnikov primerjeno število iztisov dal natisniti.

Gregor Rihar.

(118.)

k. (1.)

Prodaja mlinskega orodja.

Na ponoviški grajšini poleg Litije na Krajskem je več mlinskega orodja na prodaj, med katerim so 3 gredeljni, 3 kolesa po 10 čevljev visoke in 3 grebenače s potrebnimi zatiki in okovo vred; potem kolesne vretena z 10 mlinskimi kamni itd.

Orodje je v dobrem stanu; kdor ga želi kaj kupiti, naj se pri ponoviškem oskerbništvu za-nj oglasi.

Ponoviško oskerbništvo 28. novembra 1855.

(119.)

(2.)

Cerkovnik in Orglar,

Želi v službo stopiti. On je dobro izurjen v orglanji, in tudi v družih cerkovnih rečeh. Kdor pa od tega kaj več zvediti hoče, naj se oglasi

v Založbi „Novic“.